

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišstvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12:50
četrletno . . . K 6:30
mesečno . . . K 2:10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inzerate) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 191.

Telefonska številka 65.

Celje, v ponedeljek, dne 23. avgusta 1909.

Cekovni račun 48.817.

Leto I.

Klerikalna vzgoja naše mladine.

Piše J. B. iz Ljubljane.

Klerikalni list „Slovenec“ kaj rad
upije: „V boj za mladino! Rešimo
mladino, sicer nam jo naprednjaki
ugonobijo!“ To je obupen klic „Slo-
venca“ zlasti zadnji čas, odkar narašča
na Kranjskem sokolsko gibanje.

Te in enake besede imenovanega
lista dale so mi povod, da napišem
par vrstic, kako vzgajajo klerikalci
našo mladino. V pričujočem dopisu se
bom omejil le na akademiške razmere.
Kako je vzgojena naša kmetijska kleri-
kalna mladež, to itak vsakdo ve; po-
stopanje naših klerikalcev napram
akademikom pa je skrito bolj za ku-
lisami.

Kakor povsod, vodi tudi tu kleri-
kalce geslo: „Nasprotnika ubij! Kdor
ni naš, naj pogine; mi podpiramo svoje
pristaše!“ In tako se zgodi, da marsi-
kteri dijak naprednega mišljenja vstopi
v klerikalna akademična društva samo
radi podpore. Kakor učiteljev — usko-
kov ne vprašajo, kaj so bili poprej,
h kateri stranki so se prištevali, tako
se tudi pri dijaku ne zmenijo za nje-
govo preteklost. Oni ne rabijo zna-
čajev, ampak plačanih delavcev!

To pa vpliva demoralizirajoče na
marsikateriga dijaka — visokošolca,
ki nima dovolj sredstev, da bi mogel
študirati v dragih vseučiliških mestih.
Poznam bivšega sošolca, ki je bil v
zadnjem gimnazijskem razredu odločen
naprednjak. Ni bil naprednega mišljenja
le sam za se, ampak je tudi prav
pudno pisal članke v napredne liste
in je agitiral za svobodomiselnost. Ko
pa je prestopil gimnazijski prag, ni
radi neugodnih gmotnih razmer vedel
ne na desno, ne levo. Mož je dobil od
klerikalcev podpore, vstopil je (seveda

radi tega prisiljen) v klerikalno graško
„Zarjo“ in danes je priden agitator
klerikalne stranke na Kranjskem.

Ko sem čital par mesecev po nje-
govem vstopu med katoliško-„narodne“
akademike, da prirejata z domačim
kaplanom skupne veselice in shode na
katoliški podlagi, sem mu pisal obširno
pismo. Opozoril sem ga na njegove
bivše besede in članke ter ga vprašal
za vzrok njegovega „spreobrnjenja“ pri
vstopu v „Zarjo“.

Odpisal mi je dolgo pismo. Prvo
me seveda roti, da ostane stvar tajna.
Povabil me je tudi na razgovor, a le
med štirimi očmi!! Kot vzrok
prestopa pa piše: „Študiral sem versko
vprašanje, šel k spovedi in spoznal
sem resnico. V kratkem vstopim v
„Marijino družbo“. Čudno se mi je
zdelo, kako je mogel ta človek najti
resnico v tako kratkem času, dočim
je prej v celi višji gimnaziji ni mogel
najti! Ena sama spoved pa mu jo je
odkrila.

No, teden dni pozneje pa sem
tudi jaz našel resnico, ko sem o tem
govoril z nekim prijateljem, kateremu
je isti tovariš naravnost povedal:
„Kupili so me! Kupljen sem!“

Taka je torej klerikalna vzgoja,
ali boljše rečeno klerikalna „kupčija“
mladine! Poštenemu človeku se srce
krči, ko vidi, kako ti ljudje, kojim je
slov. ljudstvo dalo moč v roke, zlorab-
ljajo to moč proti mladini istega ljud-
stva, ki jim je zaupalo. Slov. ljudstvo
jim zaupa in daruje jim denar na ta
ali oni način. Ti pa vzgajajo s tem
denarjem janičarje za svojo klerikalno
vojsko. Potem se pač ni čuditi besedam
klerikalnega kričača — visokošolca:
„Moja glava je radikalna,
trebuh pa je klerikalen“. Res,
čudna je stranka, ki plačuje delavce,
o katerih dobro ve, da ne delajo iz

prepričanja, ampak zgolj radi
denarja.

Navedem naj še en slučaj izza
gimnazijskih let. Tovariš X. je bil pri
zrelostnem izpitu reprobiran na eno
leto. Radi komodnosti (bil je sin pre-
možnih starišev) prosil je za sprejem
v semenišče. Sprejeli so ga kajpada z
odprtimi rokami.

Ko sem ga čez mesec dni obiskal
v semenišču, se je „spremenil“ popol-
noma. Poprej ni bil v sedmi in osmi
nikdar pri obhajilu, prekrokal je cele
noči, o veri in duhovnikih ni hotel
ničesar slišati. Sedaj pa naenkrat ve-
raje v dogme, prav pobožno živi in
ves navdušen je za klerikalno stranko.
Ko sem ga vprašal, če se še kaj za-
nima za ženski spol, mi je odgovoril,
da se je tega že naveličal. Iz njegovih
oči pa sem bral ravno isto strast in
željo po svobodi, kakor vedno poprej.
Človek bi mislil, da je to samozataje-
vanje, a spoznal sem, da je le hinav-
ščina. Ko sem ga namreč vprašal, kaj
je njegov ideal, mi je odgovoril: „Moj
ideal je človek, ki je izpolnil celo zgo-
dovino“. „Torej veruješ Ti v Kristusa-
človeka in ne v Kristusa-boga“ sem
mu dejal in mož se je ironično na-
smehnil in molčal. Pokazal pa je s
tem jasno, kako se je „spreobrnil“ in
s kakim prepričanjem je stopil v se-
menišče.

Če že živimo v državi, v kateri
mora razun „lemenatarjev“
vsakdo, ki se hoče strokovno izo-
braziti, študirati z lastnimi sredstvi in
prestradati štiri ali pet let, potem je
sveta dolžnost klerikalcev, da bi takih
ljudij ne sprejemali v semenišče in na
ta način pustili narodu nekaj značajev!
Godi pa se samo nasprotno. Plačajo
jih, dajo jim dobra mesta in samo taki,
ne toliko po lastni, kakor tudi
krivdi, propali ljudje, postanejo nji-

hovi glavni kričači. Ljudstvo jih ne
pozna in poljublja jim roke...

Taka je dandanes klerik. „vzgoja“.
Stranka, ki je prekoračila meje do-
stojnosti, rabi propalih ljudij in mora
si jih vzgojiti. Ni dovolj, da izrabljajo
naše priprosto ljudstvo; ugonobiti nam
hočejo še mladino. Oni dobro vedó, da
je bodočnost naroda in vsake stranke
v mladih močeh. Vedó pa naj tudi, da
dokler bodo mladino „vzgajali“ za svoje
strankarsko delo na ta način, je nji-
kov „Velik moment“ le kratka doba!

Socijalni boj na Švedskem.

Velikanska tekma, katero je insce-
nirala socijalna demokracija na Šved-
skem, bode končala, vkolikor moremo
že danes soditi, s porazom stavkju-
čega delavstva. K ugodnemu izidu
manjkajo namreč vsi predpogoji. Z
ogromno agitacijo se je sicer posrečilo
izvršiti obsežno stavko, katere pa še z
daleka ne moremo imenovati generalne
stavke, stremeče za kapitalacijo „me-
ščanske“ družbe pred delavstvom.

Poskus, vzeti prestolnici in drugim
večjim mestom življenske pogoje, se je
ponesrečil. Tudi mednarodna solidar-
nost revolucionarjev po vseh deželah
se je omejila samo na platonične iz-
jave, kateri ne morejo utešiti gladu
stavkjučega delavstva. To se brani v
mnogih krajih le še s slabim kruhom
in vodo. Sodrugom v vseh deželah se
sicer dopade obupni napor švedskega
delavstva, ali se vendar ne povspnejo
tako daleč, da bi žrtvovali milijone, ki
so potrebni za to, da bi se pomoglo
švedskemu delavstvu do zmage. A
stavka ne more od nikoder drugod
računati na podporo kakor iz socija-
lističnih vrst.

Švedsko meščanstvo pa se enotno
upira revolucionarni akciji s prepri-

LISTEK.

Stara Izergil.

Ruski spisal Maksim Gorki. — Preložil
Fedor Gradišnik.

(Dalje.)

In zgodilo se je nekaj veličast-
nega. Zagrmelo je na nebu, kjer ni
bilo nobenega oblaka. Narava je pri-
trdila modrijanovemu svetu. Prekrižali
so se in odšli. A mladenič, ki je imel
že tedaj ime „Larra“, kar pomeni iz-
gnanec — se je blazno smejal za
ljudmi, ki so ga zavrgli, smejal se je
in ostal svoboden, kakor njegov oče.
Ali njegov oče ni bil človek... A
on je — bil človek... In sedaj bo
živel svoboden kakor ptica.

„Uničujoč in moreč je napadel
vas in vzel si je, kar se mu je polju-
bilo, žene, živino in drugo. Bil je zviti,
divji in močan in vedno je ušel ljudem,
ki so ga zasledovali. Videli so ga samo
izdaleka. Streljali so nanj, a pušice so
vedno izgrešile svoj cilj; bilo je, kot
da mu je namenjena mnogo hujša

kazen. Brezuspšno so lahko streljali
nanj kolikor so hoteli.

„Tako je živel mnogo, mnogo let
daleč proč od ljudi. A človek si želi
izpremembo. Naveliča se celo sreče;
če je živel nekaj časa v izobilju, si
poželi bede... Tako tudi Larra: gnalo
ga je k ljudem, da, niti koraka ni
storil v svojo obrambo. Tedaj se je
spomnil nekdo njegove kazni in za-
klical:

„Smrti išče, ne storite mu ničesar
žalega!“

„In smejali so se in norčevali,
kajti niso mu privoščili smrti, katere
si je tako želel! Prebledel je in tresoč
se po vsem telesu se je prijel za srce.
Nato je zgrabil težko kamenje in ga
metal na ljudi, a umaknili so se in se
razšli.

„Do smrti utrjen je padel sled-
njič z bolnim krikom na zemljo, oni
pa so stali tam in se posmehovali.
Naenkrat pa je vstal in dvignil nož,
ki ga je nekdo zgubil v borbi z njim,
in si ga zasadi v prsa. A nož se je
zломil, kot da je udaril z njim ob
kamen. In zopet je padel na zemljo in
dolgo je udarjal z glavo ob njo. A tudi

zemlja je bila neusmiljena, mehka kot
vosek se je umikala njegovim udarcem.

„Veselo so kričali njegovi sovraž-
niki:

„Ne more umreti!“

„In odšli so ter ga pustili samega.
Ležal je ter gledal proti nebu — in
videl je silne orle, ki so v neizmerni
višini plavali nad njim. V njegovem
pogledu je ležalo toliko tuge, da bi
lahko zastrupil z njo vse ljudi na
svetu in od tega časa išče neprestano
smrti... Vidiš, v teku časa je postal
senca in senca bo ostal do konca dni.
Zanj ni življenja in tudi smrt se ga
ne usmili.

„To je kazen za mladeničev
napuh!“

Starka je stresnila z glavo in
utihnila.

Dolgo sem jo gledal. Zdelo se mi
je, da spi. Zasmilila se mi je. Proti
koncu je pripovedovala s tako zvi-
šenim glasom, kot da hoče z njim pre-
titi, a vendar je ležalo v njem nekaj
ponižnega, prosečega...

Na obali je zadonela čudovita
pesem. S početka se je čul samo alt;
po dveh, treh notah je pričel drug glas

vso pesem od kraja, in temu je sledi
kmalu tretji, četrti in peti, dočim so
prvi hiteli vedno naprej. Slednjič je
pel vso pesem celi moški zbor od po-
četka.

To je bilo nekaj čudovitega. Vsak
ženski glas je donel razločno popol-
noma zase, in vsi skupaj so padali,
kakor vodopad, ki skaklja od kamna
do kamna, z višine, izginili so za par
trenutkov v donečem moškem zboru,
nato pa so se zopet dvignili, kakor
očističeni v morskimi globočinami, in doneli
so drug za drugim v čistih, svetlih
zvokih...

Tudi melodija je bila čudovita.
Moški glasovi so doneli brez velike
modulacije in naredili so enozvočen,
moten utis, kot da bi govorili o ža-
lostnih stvareh. Veselo pa so doneli
ženski glasovi, kot da bi hoteli pre-
magati drug drugega in kot da bi tek-
movali z moškimi, ki so jim počasno
sledili. Kakor zvončkanje je bilo to
petje in šum moravih valov je onemel
med temi glasovi...

Dalje prihodnjič.

čanjem, da mora biti vprašanje moči, katero je stavila socijalna demokracija, tako rešeno v smislu reda in postav, da se ne bode tako hitro več stavilo. Meščanstvo hoče pokazati delavstvu, kateremu ni nič mar poškodovanje narodno-gospodarskega življenja, njegovo lastno materijelno škodo, da se ne bode tako lahko dalo več zapeljivati od brezvestnih vodij in zapeljivcev.

Vlada ni pokazala nobenega strankarstva. Nasprotno, vzbudila je s svojim posredovanjem in pomirjevanjem utis, da ne pripisuje krivde samo stavkujočemu delavstvu. Korektnost proti ljudstvu ni mogla ravnati. Ostala je pa trdno pri svoji dolžnosti, da se na vsak način vzdrži mir in red. Posebno priznanje zasluži prepoved alkoholičnih pijač in enegična izvršitev te prepovedi. Najvažnejše pa je, končno, da so ostali delodajalci trdni. Materijelne zahteve delavstva so bile take, da jim je bilo nemogoče ugoditi z ozirom na splošno gospodarsko depresijo in stanje švedske industrije. Zdatna škoda, katero trpi industrija vsled stavke, bodo povzročila nadaljno znižanje mezd, tako da bode končno položaj delavstva po stavki slabši nego je bil poprej.

Posebno pozornost zasluži stavka švedskih tipografov. Ti so vendar stopili v splošno stavko, akoravno so sklenili s podjetniki tarifno pogodbo, glasom katere se je vsak posameznik zavezal, da se ne udeleži nobene stavke, dokler bode trajala pogodba. Vodja švedske socijalne demokracije, posl. Branting, je navzlic temu proglasil to očitno kršenje pogodbe za korektno, ker se niti pismene pogodbe, kakor je rekel, ni treba držati v vseh okoliščinah od teh je popolnoma odvisno, se je li držimo ali jo kršimo.

Brantingovemu nazoru je popolnoma pritrdil vodja francoskih socialistov, Jaures. Brzjavo mu je: „Kolektivne pogodbe so sicer moralne obvezne za delavsko čast, toda nikoli ne v vprašanjih, ki se tičejo vsega delavstva jedne cele države. Jednemu razredu delavstva se kot individuum ne more vzeti pravica do legitimne obrane splošnih delavskih interesov.“ Nazornost se ne da predočiti vrednost tarifnih sistemov v današnjih odnosih.

Sedanje socijalno gibanje na Švedskem zasluži vso pozornost. Je to prvi poskus razrednega boja v velikem obsegu in njegov neuspeh bode dokazal, da posamezen razred ne more z nobenimi sredstvi izsiliti iz celokupne družbe več kot je utemeljeno v splošnih socijalnih razmerah naroda.

Politična kronika.

v Narodnostno vprašanje in češko-slovanska socijalna demokracija. V Pragi se vrši od 5.—8. sept. občni zbor češko-slov. socijalne demokracije, na katerem se bode razpravljalo tudi o narodnostnem vprašanju. Glasilo čeških socialistov na Moravskem „Rovnost“ je priobčilo k temu članek „Narodnostno vprašanje na našem shodu“, katerega je napisal urednik Tusar. Pisatelj pravi, da je bil narodnostni program na vseavstrijskem shodu stranke dete kompromisa, katerega je narekovala nujnost skupnega dela v parlamentu; njegova hiba je to, da je ostalo vprašanje o narodni avtonomiji brez natančnejše definicije, tako, da si jo more vsakdo razlagati kakor mu drago. Nejasnost narodnega programa soc. demokratične stranke traja že deset let, ne da bi se stranka mogla ali hotela dotakniti tega kočljivega vprašanja. Še le na koncu tega desetletja je prišlo do prostega razgovora o tozadevnem stališču stranke napram sami sebi in na zunaj. Vsled majhne številne razlike med nemškim

in slovanskim blokom v državnem zboru so socijalistični glasovi jeziček na tehtnici pri vsakem spornem narodnostnem vprašanju. Ni treba naštevati slučajev, v katerih se je jasno pokazalo scepjenjem soc. glasov, da brnski narodnostni program (nar. avtonomija) ne velja za praktične potrebe. In tudi na znotraj, v stranki, se je pokazalo, da so se postavili nemški sodrugi glede vprašanja čeških šol na Dunaju in češkega uradovanja na stališče, ki je po besedi in duhu popolnoma nasprotno brnskemu programu. Vsled tega se bode poskusil na praškem shodu sestaviti narodnostni program za posamezne socijalistične stranke vseh narodov v Avstriji. Ako se ta poskus ne posreči, potem pa bodo posebni sklepi praškega shoda merodajni za češko slov. socijalno demokracijo do prih. shoda. Namesto skupnega programa bi imeli lastnega. „Pravim odkrito in naravnost, napravimo na praškem shodu odločilen korak k osamosvojenju, za nami bodo sledili drugi.“ Pisatelj se o nadaljevanju bori proti zastarelemu nazoru nekaterih socijalistov, da je narodnostno vprašanje za soc. stranko brezpomembno in končno izvaja, da narodna avtonomija ne sme biti sredstvo temveč cilj pri narodnostnem sporazumu.

v Dr. Šustersič ponavlja v N. F. P. to, kar je že drugod povedal o solidarnosti in sklepih „Slov. jednote“. Glede deželnih zborov je dr. Š. mnenja, da jih bo vlada pač pustila nekaj tednov zborovati; po zimi pa bi naj deželni zbori le sklepali glede finančnih predlog, ako jih že prej reši državni zbor. Dr. Š. vstraja pri raznih zahtevah iz „Zeit“ — v katerih pa, kakor znano, ni o slovenskih narodnih zahtevah niti govora. Ali naj tudi tokrat jemo bridek kruh opozicije in obstrukcije — zastoj?

v Rekonstrukcija kabineta. „Gazeta Narodowa“, glasilo prof. Glombinjskega, pravi v nekem dopisu z Dunaja, da je rekonstrukcija kabineta navzlic vsem nasprotnim glasom neizogibna, vendar pa se bode resno o tem govorilo šele po sklicanju državnega zbora. Rekonstrukcija kabineta se bode sicer izvršila na temelju stvarnih pogojev; portfelji ne bodo odkupnina za prekinjenje obstrukcije. Prof. Glombinjski bode začel 31. tm. svoja pogajanja s strankami.

Drobne politične novice.

v Proti Srbom. „Ustavnost“, glasilo „hrvaškega“ bana Ranza, proglasuje, kaj vse mora hrvatska vlada storiti proti Srbom: mora jim vzeti vse, kar jim je sveto, kakor srbski prapor, srbske znake, cirilico, srbske šole, srbska društva, v prvi vrsti sokolska itd. Tako proglašajo kreature „najbolj hrvaškega“ bana boj proti bratom po jeziku in krvi — Madžare in Nemce, ki se pa dan zadnevom prevzetnejše šopirijo po Hrvaškem, pa paste pri miru!

Zasedanje turškega parlamenta je bilo v soboto s posebnim sultanovim pismom zaključeno. Prih. zasedanje se prične 14. novembra.

Monopol na špirit, petrolej in vžigalice. V finančnih krogih se zadnje dni živahno razpravlja vprašanje glede upeljave monopola na omenjene tri predmete. Ker bi bila za to potrebna tudi pogajanja z ogrsko vlado, se je v Budimpešti povprašalo po mnenju ogrske vlade. Ministerstvo Wekerle pa je odločno odklonilo vsako pogajanje, ker bode na jesu demisijski val in se mora vobče prej politični položaj na Ogrskem razjasniti kakor bode mogoče misliti na kaka finančno-politična pogajanja z Ogrsko. — Vesti o upeljavi takega monopola pa tudi pri nas ne bodo vzbudile nobenega ugodnega odmeva. Kajti monopolomenjenih predmetov gotovo ne bode — pocenil.

„Svobodna šola“ na Dunaju. Naučni minister je potrdil svoječasni sklep nižjeavstr. deželnega šolskega sveta, da se zasebna ljudska šola društva „Svobodna šola“ na Dunaju zatvori.

Posredovalna akcija na Češkem. Poljedelski minister Braf bode ta teden v Pragi konferiral z različnimi češkimi politikami vseh strank o političnem položaju in o delovanju v češkem deželnem zboru.

Dnevna kronika.

II. zaupni sestanek slovenskih svobodomislecev se vrši v nedeljo, dne 5. septembra v „Narodnem domu“ v Ljubljani. Začetek in otvoritev shoda je dopoldne točno ob 9. uri. Popoldne ob pol treh bo nadaljevanje referatov in debata. Zaupnega sestanka se morejo udeležiti vsi oni somišljeniki, ki imajo že legitimacije iz lanskega leta, drugi pa si jih morajo pravočasno preskrbeti, ker je vstop dovoljen le na vstopnico. Kdor si želi legitimacije, naj se obrne na uredništvo Svobodne misli in pošlje znesek K 1'20, za kar dobi na sestanku zgotovljeno izkaznico oziroma vstopnico. Vsi dopisi naj se naslavlajo na uredništvo S. M. Praga-Vinogradi, le zadnje dni naj se naslavlja na „Svobodna misel“, Ljubljana, poštnoležje. Krajevne skupine S. M. in drnge napredne korporacije naj izvolijo poslati kolikor mogoče številno delegate na drugi naš sestanek! Z ozirom na današnjo situacijo in klerikalno despotstvo pač menda ne bo treba opozarjati naprednomislečce Slovence, kaj je njihova dolžnost in da kolikor mogoče podpirajo kulturno stremljenje Svobodne Misli pri nas. — Slovenska sekcija „Svobodne Misli“.

Vojaški kontrolni shodi odpadejo letos zopet, in sicer po odredbi vojnega ministerstva.

Tretji shod čeških mest se je pričel minulo soboto v Klatovem. Prva je zborovala tehnično-zdravstvena sekcija; iriž. Zakrejs je predaval o modernih stavbah po mestih.

Proračun železniškega ministerstva. Časopis češkeho uřednictva železničného piše:

V finančnem ministerstvu se vrše te dni posvetovanja glede proračuna železniškega ministerstva. Od vseh državnih podjetij so državne železnice največje in najobširnejše podjetje, in proračun bo letos silno narasel, ker bo obsegal prvokrat tudi podržavljene železnice.

Umevno je, da skuša finančno ministerstvo na sedajni politični konstelaciji, ko stojimo precej megleni politični bodočnosti nasproti, reducirati posebno železniški proračun, mejtem ko železniško ministerstvo ravno zdaj potrebuje izredno večje svote — tako za razširjenje postaj na starih državnih kakor tudi na podržavljenih železnicah. Kakor se čita po časopisih, se letos baje ne dovoli posebnega kredita za nabavo voz, katerih še vedno nedostaja, in pa strojev, ampak bodo skušali potrebne vsote prihraniti pri rednem proračunu. Pričakovati je tedaj izdatnih zahtevkov od rednih kont za omenjene izdatke.

Pa kaj sledi iz tega? — Da bo železniško ministerstvo silno varčevalo — seveda pri osebju. Vozove mora imeti, sicer bo občinstvo strahovito udrihalo po železniškem ministru, takisto tudi stroje, ti pa stanejo gotove vsote, od katerih se ne dá ničesar odtrgati. Zato ramerava železniško ministerstvo prihraniti pri perzonalu. V najbližji dobi baje ne bodo sprejemali osebja.

Slovenskih uradnikov in celo nižjih vslužbencev je veliko premalo, toda vsprejemajo jih ne; če bo v področji tržaškega ravnateljstva le preveliko pomanjkanje perzonala, bodo imeli vsaj zopet priliko, importirati iz drugih direktij nemške uradnike, ki so tam odveč ali pa nerabljivi — kakor delajo to sistematično od nekdaj. In to ne samo pri tržaškem temveč tudi pri beljaškem ravnateljstvu.

Samo pri železniškem ministerstvu, kjer odpade po takozvani reorganizaciji dobra tretjina dosedajšnjih agend, ostane število uradništva neizpremenjeno.

Krasnim časom jadramo nasproti! Ob vsaki tako skromni želji ali zahtevi železniškega uradništva bo imel minister prav lehak odgovor: Gospodje, niti rednih kreditov nisem dobil od finančnega ministra. Kako morete v teh slabih časih priti k meni z zahtevami?!

Samo za eno vrsto uradništva bo denarja dovolj — za novokreirane „centralne inspektorje.“ In to v teh slabih časih!

Slov. pevsko društvo „Slovan“ so ustanovili pred kratkem v Newburghu (Ohio). Društva predseduje Jos. Fabjan in ima že čez 28 članov-pevcev.

Roosevelt je oklonil kandidataro za župana newyorškega. Ostane namreč čez zimo, ko se vrne iz Afrike, v Londonu, drugo leto pa namerava obiskati vsa večja evropska mesta.

Koliko dobi Evropa od ameriških izseljencev. V Zedinjenih državah živi približno 15 milijonov evropskih izseljencev. Ti pošljejo na leto svojim sorodnikom in rojakom okoli ene milijarde mark. Največ ameriškega denarja dobe Italijani, katerih je v Ameriki nad dva milijona. Avstrijanci pošljejo letno 260 milijonov, Angleži in Rusi 100 milijonov in Nemci 60 milijonov mark.

Štajerske novice.

o „Šustersičeva politika“. Bratje se dobro poznajo med seboj, zato je prav zanimivo poslušati očitanja, kadar se stepejo. Po tem načelu smo se ravnali tudi pri „Nar. Dnevniku“, ko smo ponatisnili članek iz klerikalnega graškega „Volksblatta“. Odkritosrčno povedano, nismo mislili, da bode navzlic veliki meri klerikalne hudobnosti, katero je spravil konservativni člankar v svoj spis, ta tako hudo vzdignil „Slovenca“ in celo dr. Šustersiča. „Slovenec“ je v svoji zmedenosti docela pozabil, da je treba na taka huda očitanja resno odgovarjati, posebno če pridejo od prijateljske, dobro poučene strani. Ali pa res ni vedel razum nekaj klavernih fraz o Š. „priljubljenosti“ in advokatskega izgovora o provizijah pri Ljudski posojilnici ničesar drugega povedati? Zdi se nam, da ne. „Volksblattova“ izvajanja torej držijo, prijatelj „Slovenec“. Izgovori, da jih je napisal kak slov. naprednjak ali celo dr. Ploj, ki vendar nima z domačimi klerikalnimi zadevami ničesar opraviti, so otročji. Psovke in osebni napadi, katere napišejo gg. Lampeti, Štefeti ali celo — Šustersiči pa ne morejo na Slovenskem, kjer smo kaj tacega v interesu svete vere že vajeni, nobenega poštenega človeka razžaliti, zato na nje ne odgovarjamo.

u „Nemškonacionalni poslanec Hans Woschnagg — renegat.“ Pod tem naslovom so priobčili praški „Nar. listy“ po našem dnevniku poročilo o zadnji obravnavi v Woschnagg-Aistrichovi zadevi. Slava Woschnaggova in sramota coljskih renegatov se širi torej vedno dalje. „Narodni listy“ dostavljajo: „Galerija nemških vodij na Avstrijskem izkazuje mnogo postav, kateri so se v „dobi mladih let“ oblačili v čamaro in celo v rdečo (sokolsko) srajco; s prstom se kaže na nje v parlamentarnih vrstah in celo na ministerski stolici. Posl. Woschnagg bivši Vošnjak se razlikuje od njih samo po tem, da je smatral svoje renegatstvo, oz. očitanje renegatstva za nečastno in zato je tožil.“

o Za ravnateljstvo mesto na slovenski kmetijski šoli v St. Jurju ob Juž. žel. se z veliko vnamo poteguje znani zagrizeni Nemec Ehrhardt z mariborske vinorejske šole in ima baje celo upanje — vsaj govori okrog tako — da ga dobi. Mi že danes zatrdimo deželnemu odboru štajerskemu, da bi bil to za nas na vsak način casus belli. Kaj takega je pa že vendar preveč!

o Velika slavnost 12. septembra v Celju! Vse častite dame, ki sodelujejo pri tej slavnosti, prosimo, da se zanesljivo udeležijo seje damskega odbora v sredo 25. t. m. zvečer ob 8. uri. Lokal: celjska čitalnica. Izrecno še enkrat poudarjamo, da so na sodelovanje vabljeni in prošene vse celjske narodne dame brez izjeme. Veliko število poštvalnih narodnih dam se je že odzvalo našemu klicu, ostale vabimo še enkrat. Potrudimo se do zadnjega vsi, da pripravimo slavnost, kakoršne Celje še ni videlo! Doslej nam je došla od zunanjih posameznikov in društev že cela vrsta prijav za sodelovanje in udeležbo in moremo že sedaj soditi, da bo obisk velikanski. Potrudimo se torej vsi, da pripravimo vsem udeležencem prav prijeten dan. Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem: M. Štibler, tajnik.

o Iz Šoštanja. Letos je pri nas zelo malo letoviščarjev. Nekaj je tega krivo, da je bilo v začetku poletja slabo in hladno vreme.

o Woschnaggove samolastnosti. Kakor čujemo, je imel dopis v „Nar. Dnevniku“ uspeh in je okrajno glavarstvo črtalo nova židovska občana v Šoštanju, ker se sklep ni pravilno napravil in se tudi zapisniki obč. sej ne smejo popravljati. Radovedni smo, kdaj bode bral kak obč. odbornik Woschnaggu levite pri seji? Dobro bi bilo, da se pregledajo natančno vsi zapisniki odborovih sej. V naši občinski upravi se nabira toliko različnih nerednosti, da bi se že morale zdavnej energično za nje pobrigati višje oblasti.

o Nemški gostilničarji na Štajerskem imajo svoj letošnji shod 6. in 7. sept. v Voitsbergu, ki se bode bavil z različnimi stanovskimi vprašanji.

o Iz Vojnika. Nismo vajeni videti slavnega celjskega „Sokola“ v naših hladnih gajih, nismo vajeni prirejati veselice v velikem stilu, ker nam manjka za to moči, manjka nam goreče, idealne mladine. Letos pa hočemo poskusiti nekaj lepšega, večjega in dovršenjšega. G. župnik Vodusek nam je dal na razpolago senčni gaj „Paradeško“ za cerkvijo, kjer bo pod košatimi kronami visokih dreves prireditve, kakor je bila nekdanj. „Sokolu“ pa je dal na razpolago za telovadišče svoj travnik. Na temu mestu se mu pripravljalni odbor kar najtopleje zahvaljuje. Veselica bo 29. t. m., kakor smo že poročali. Vstopnice bomo pošiljali bližnjim društvom s prošnjo, da nam jih razprodajo. Pri veselici svira maledolska narodna godba. „Sokol“ bo telovadil na orodjih in proizvajal proste vaje. Prosimo vsa bližnja in tudi oddaljena društva, da se odzovejo v velikem številu.

o Iz Vojnika. Vajeni smo nemarnih napadov v „vahtarici“ in vemo tudi dobro, da jih naši domači nemčurji — kar se tiče pameti, so vsi veliki siromaki — ne spravijo skupaj. Zato imajo v Celju pomagače, ki so istotako nesramni kakor vojniški nemški tepci, da napadajo ženske, ki se same ne morejo braniti. Fantalini, ali ne čutite v sebi toliko moške poštenosti in časti, da bi rešpektirali poštena kmetska dekleta, ki vam nikakor ne dajejo povoda jih tako ostudno napadati. Sramajte se tistih vaših podčrtanih vrst, barabe! Ni čudno, da se vas sramujejo poštene in pravi Nemci. Svetujemo vam pa, da ne napolnujete več praznih predalov umazane „vahte“ s takimi dopisi, ker sicer bomo mi začeli po vrsti naštevati „dame“ (spomnite se podčrtanih vrst v zadnji številki vahte) iz vašega „nedolžnega“, „vse časti vrednega“ tabora. Če tudi nosijo „moderne“ rokoko-klobuke. Torej le dalje!

o Sveti poklic ga ni varoval krivih potov, namreč 21 letnega organista Koprive v Trbovljah. Ukradel je bil 70 kron koncem junija nekemu opitemu posestniku. V Mariboru je orglavček, ki ga je očitvidno zapustila milost božja, sedaj dobil prosto stanovanje za dva meseca. Da je zvrčal krivdo na drugega, je tudi značilno.

o Čudni gospodje vladajo mariborskemu mestu. V Mariboru je naseljen kinematograf in njegov lastnik je prosil prošlega leta, da bi se mu blagovolilo dati dovoljenje za nadaljne predstave po zimi. A občinski svet ga je odklonil na kratko, češ, kinematograf bi tekmoval preveč v svojo korist z gledališčem, ki je last kazine, kar bi bilo zelo pogubonosno za nemštvo, ker teater že baje sedaj samo životari vsled pomanjkanja umetniškega čuta med občinstvom. Omenjeni posestnik je pa letos zopet prosil, da bi smel davati predstave po zimi. In čudo! Letos mu je občina dovolila, kar mu je lani prepovedala. A zadeva še ni pri koncu. Prišel je mestni svet in odredbo občinskega sveta razveljavil. Prosimo, da nam kdo razloži, kateri ima večjo pravico in kateri je drugemu podrejen? Spodnještajersko nemštvo je že pač čisto zmešano.

o Slovenski otročiči, učenci prvega razreda v Velenju so nabrali za Ciril-Methodovo družbo 1300 znamk. Hvala jim in učiteljici g. Brenci, ki jih navaja k temu!

o Delavska knjiga — nepotrebna. Nek delavec je prosil na smrtni postelji nekoga za jerobstvo svojim otrokom, ki so, kakor je trdil, pristojni v Vojnik. V potrdilo domovinske pravice in v svrhu izposlovanja podpore je poslal jerob delavsko knjižico občini, ki je pa odgovorila, da se je knjiga pisala — pomotoma. Da se s takimi izkazili tako lahkomišelnost ravna, je neverjetno. Sedaj pa otroci trpijo glad.

o V Rogški Slatini bode gostovalo 26. t. m. graško letno gledališče. — Junaški tenor Leser-Lasario, ki je še gotovo v spominu radi svoje tožbe z bivšim ravnateljem ljublj. nemškega gledališča in katerega so nemški listi radi tega črtili, je žel splošno pohvalo pri svojem nastopu ob priliki cesarjevega godu.

o Na brezstidna preganjanja učiteljev od strani klerikalcev naj bi slovenska napredna javnost odgovorila predvsem na ta način, da bi posamezniki plačevali duhovnikom za razne obrede le tistih par krajcarjev, ki jih določa zakon o štolnini. Razširi naj se med ljudmi brošura „Štolnina“, ki jo je svoj čas izdala slov. soc. demokr. stranka ter naj se napredne ljudi ponovno in ponovno opozarja, da naj ne plačajo niti vinarja več duhovnikom kot pa to, kar določa zakon. Duhovnika pa, ki bi računali več, naj se ednostavno toži. To bo najbolj občuten udarec za črno gardo, ki ne zasluži nikakega pardoniranja več od poštenih ljudi.

o Seciranje trupla v Trstu najdene Marije Rojko je dokazalo, da je ona umrla navadno smrti in da je izključen vsak sum na kako nasilstvo.

o Umrl je v Mariboru v soboto v 60. letu starosti milar in posestnik Franc Bindlechner.

o Kako sodijo Nemci sebe. — Nekdo piše v „Sl. N.“: Danes ob 1. uri po noči sem bil pri odprtem oknu svojega stanovanja na Sv. Jakoba trgu moten v spanju vsled silno glasnega pogovora v nemščini. Bilo je več oseb skupaj in sodil sem, da morajo biti to tujci. Ko pridejo mimo okna nekoliko postojte in reče nekdo: „Die in Krain, respektive in Laibach geboren sind und deutsch sein wollen, sind Schufte.“ — Pogovarjali so se potem še o raznih

rečeh, pa nisem vsega razumel.“ — Ne samo „in Krain“, tudi drugod je dosti takih.

o „Volksblattu“ in graškim nemškim klerikalcem očita „Slovenec“, da ponemčujejo v cerkvah v Gradcu in ob jezikovni meji. „Slovenec“ je sicer samo ponovil to, kar so štajerski napredni listi graškim klerikalcem že zdavnaj očitali. Sumljivo je samo, da se je „Slovenec“ šele sedaj, ko je „Volksbl.“ napadel Šusteršiča, spomnil na vsa ta dejstva. Ali ni s tem samo potrjeno očitjanje o „narodno brezspolnem vodji, ki je sedaj iz politične potrebe postal čez noč ultranacionalen“?

o Opozarjamo Slovenke na tovarno cikorijske v Ljubljani, katere izdelki po svoji izvrstni kakovosti prekašajo vse podrobne nemške izdelke, ki se v slovenskih zavrtkih vsiljujejo slovenskim odjemalcem. — Naj torej vsaka zavedna gospodinja dobro pazi na vsak zavitek cikorijske, ki ga kupi ter odločno zahteva v vsaki trgovini samo kolinsko cikorijsko, ki je edini slovenski izdelek te vrste.

o Zlomil si je v rudniku v Trbovljah Macedonec Stojko Stoman pri delu desno nogo. Do južnega kolodvora so ga prepeljali z vlakom, potem pa z vozom v dež. bolnico.

o Pri sinočnih napadih na celjske sokole so se zopet odlikovali znani nemški ju—naki Bechine, Krell in pa neki „vitez“ Sonnenburg. To beležimo, da ne spravimo celjskega državnega pravdnika v zadrego, ako bi trebalo kakih poizvedb.

o Nakup hotela. Hotel „Meran“ v Mariboru blizu kolodvora je kupil bivši gostilničar na zidanmoškem kolodvoru Hubert Skalac za 300 tisoč kron. Prevzame ga 1. novembra. Skalac se je v Zidanem mostu odlikoval s svojo nemškutarsko zagrizenostjo.

o Zamenjani dežnik. Oni gospod, ki je zamenjal dežnik pri brivcu g. Anderwaldu, se vljudno prosi, da ga vrne.

o Sokolska slavnost v Št. Jurju ob Juž. žel. je prekrasno uspela kljub vsej klerikalni agitaciji. — Sokolov iz Celja, Žalca, Trbovelj iz Maribora je došlo preko 70. Ljudstva je bilo zbrana na tisoče. Na kolodvoru je pozdravil šentjurskega sokolskega odseka br. Čulek, pred trgovino je v iskrenih besedah slavil prihod sokolov občinski odbornik g. Jože Podgoršek, v trgu pa so bili sprejeti sokoli od narodnih dam, slov. požarne brambe in veteranskega društva. Bil je to krasen dan, kakoršnega dosedaj še ni bilo v Št. Jurju. Natančnejše poročilo še priobčimo.

o Tolovajski napad na sokole se je zopet ponovil sinoči v Celju. Ko so se vračali sokoli od slavnosti v Št. Jurju jih je sprejela znana celjska sodrga na kolodvoru. Ves napad je bil pripravljen — tedaj celjski policiji gotovo znan. — Vkljub temu ni bilo niti najmanj poskrbljeno za varnost. Z živžganjem in tuljenjem so spremljali nemški ponočni junaki v varstvu celjske policije sokole preko Ringa. Na Graški cesti je pričakovala sokole še druga četa banditov in hajd vsi na nje! Toda to pot so se opekli; vsak, ki se je približal sokolom, se je moral seznaniti s sokolsko pestjo. Značilno je, da se je upala spremljati sokole ta svojat samo do — Studentenheima. Zakaj? Ker jih na slovenski zemlji ne more več čuvati celjska policija. Zato so pa začeli nemški „akademiki“ in trg. pomočniki metati kamenje za sokoli in drugimi izletniki, vse to pod strogim varstvom črnobradatega celjskega policaja. Ta napad je zopet pokazal, da celjski Slovenci niso varni ne življenja ne imetja, dokler ne bo celjska policija

podržavljena. — Napadi na posameznika so se še ponoči ponavljali in sicer ne le na celjske Slovence temveč tudi na gabske slovenske delavce. Po 10. uri se je moral jeden pri mostu blizu „studentenhajma“ braniti z revolverjem pred celjskimi policijskimi barabami. Ustrelil je dvakrat. Pok je vzbudil pri sosedih veliko vznemirjenje. Zakaj celjska policija nemške svojati ni razgnala. Sploh priporočamo počenjanje Ambrožičevo in pa celjskih policajev slovenskim deželnim in državnim poslancem za energično akcijo v Gradcu in na Dunaju.

o „Naš dan“. O narodnem prazniku v Slov. Bistrici bomo poročali jutri obširno.

Kranjske novice.

v Narodne noše na Gorenjskem zginjajo, tako poroča „Gorenjec“. Pravi, da ljudje vse dragocene predmete narodnih noš prodajajo. „Ako bo šlo tako naprej“ — pravi list — „izgubi naša dežela vse te zaklade za vedno. Obenem pa bode tudi izginilo zanimanje za narodno nošo. List k koncu poziva, naj se osnuje deželno društvo za ohranitev narodnih noš in starin.

v Šulferajnska šola v Lazu, žal ni, kakor smo zadnjič poročali onemogočena, kajti Kočevci so kupili mesto Hacetove sedaj drugo hišo, kjer bode nastanjena njihova šola.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Hmeljski trg v Žalecu.

z Žalec, 23. avgusta. (Izvirno poročilo „Hmeljarskega društva“). Danes se je prodajalo meterski stot hmelja po 310 K.

Sokolski zlet v Poštorno.

z Dunaj, 22. avgusta. Tinkajšnji vladni krogi so bili zelo v skrbeh zaradi poteka današnjega dne v Poštorni. Vendar pa ni prišlo do nobenih večjih nemirov. Slavnostni dan se je pričel z budnico. Ob 9. uri je došel vlak s češkimi sokoli z Dunaja, kateri pa so prišli v civilni obleki, ker je bila sokolska slavnost prepovedana. Na kolodvoru v Lundenburgu so se združili z brnskimi in prerovskimi Čehi ter so nato odkorakali skozi slavolok, okrašen s slovanskimi trobojnicami v Poštorno. Tam se je nato vršil v občinski gostilni shod, na katerem so se zborovali izrekli za ustanavljanje čeških šol na Nižjem Avstrijskem, osobito na Dunaju. Dunajskih in moravskih sokolov je došlo v Poštorno nad 2 tisoč. Nemci so imeli v neki nemški gostilni svoj „protestni shod“, katerega se je navzlic velikanski agitaciji udeležilo komaj nekaj sto oseb in deželna poslanca krščanski socijalec Eisenhut in nacionalec Pittner. (Kje je pa takrat ostal pan Malik?) Vsled nemškega izzivanja je prišlo proti večeru do malih spopadov, pri katerih so se Čehi poslužili po glasovitem nemškem izreku, svojih pravic kot hišni gospodarji. Sicer pa so orožniki strogo gledali na to, da sta ostala oba tabora ločena.

Pretepi na Dunaju.

z Dunaj, 23. avgusta. Tekom večerajšnje nedelje je došlo do spopadov v Hernalsu. Tamkaj se je zbralo okrog 600 Čehov k neki veselici pod milim nebom. Tekom veselice je prilomastilo v vrstah okrog 200 nemških divjakov s palicami nad Čehi. Prišlo je do pretepa, katerega je šele končal močen nalič. — De spopadov je došlo tudi v Heiligenstadtu in v Pratu v čeških plesnih lokalih pri Svobodi in v Tivoliju.

Rekonstrukcija Bienertovega kabineta.

Linec, 23. avg. Iz krščansko socialnih krogov se sliši, da računajo krščanski socialci pri eventualni rekonstrukciji kabineta na dalekosežne ozire. Pravosodno ministrstvo bi naj prevzel dosedanj predstnik državne zbornice dr. Pattai, razun tega zahtevajo krščanski socialci zase ministrstvo javnih del.

Bienert pri cesarju.

Liš, 23. avg. Včeraj je bil ministrski predsednik baron Bienert v avdijenci pri cesarju, katera je trajala skoraj tri ure. Konferiral je tudi s finančnim ministrom Bilinjskim. Zvečer se je vrnil v Kitzbühel nazaj.

Iz Turčije.

Carigrad, 23. avg. „Sabah“ poroča o zmagi turških čet nad upornimi plemeni v Jemenu (Arabija). Vstaši imajo baje velike izgube.

Cacigrad, 23. avg. Po izjavi mornariškega ministra ostane turško vojno brodovje pri otoku Karpathosu blizu Krete tako dolgo, dokler ne zavlada na Kreti popoln mir.

Različne vesti.

Štokholm, 23. avg. Tukaj se govori, da bo generalna stavka že v torek končana. Podpore delavcem so popolnoma nezadostne.

Marmaroš Siget, 23. avg. Mihaela Spektorja, znanega bančnega roparja iz Reke, so danos tukaj zaprli. Hotel se je s pomočjo Italij. potnega lista v spremstvu neke elegantne dame odpeljati na Rusko.

Društvene vesti.

z Drugi redni občni zbor odseka „Prosvete“ za slovenjebistriški in kobiljski okraj se vrši dne 26. t. m. ob 7. uri zvečer v dvorani Hotel Austria v Slov. Bistrici. Vspored: 1. formalije, 2. poročilo odbora, 3. volitev novih funkcionarjev, 4. Slučajnosti, 5. Predavanje. Gostje vabljeni.

z Sokolska slavnost v Rušah. Vsled neljube pomote se je izpustila v zahvali „Mariborskega Sokola“ c. ruškim damam ga. Koželjeva, ki je prav pridno sodelovala v kavarni in tudi precej darovala. Mariborski Sokol.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

Drž. pravdnik se protivi raznim predlogom dr. Belobrka, obt. Bekića, dalje v generalnih predlogih itd. Odgovarjal mu je dr. Hinković ter pobijal njegova izvajanja temeljito. Končno trdi, da je obtožnica sploh nepostavna, ker ni za vsakega obtoženca v njej, kakor to zakon predpisuje, natanko povedano, kaj je kateri zakrivil in proti katerim §§ k. z. se je pregrešil. Senat bi bil moral to obtožnico a limine odkloniti. Drž. pravdnik odgovarja, da bi senat prav tako lahko bil takoj v

začetku razprave rekel, da je obtožba v zakonu utemeljena, in izrekel obsodbo. Dr. Hinković pripomni, da je hotel svoj čas tozadevno staviti predlog. Preds.: Potem je dobro, da Vam nisem ga pustil staviti. Dr. H.: Je li to bilo pametno ali ne, bo razsodilo najvišje sodišče. Nato drž. pravdnik spominja na brzojavko, ki jo je dobil zagovornik dr. Popović pred par dnevi od priče Gjorgjeviča in v kateri ta trdi, da ni govoril pred sodnijo resnice. On (drž. pravdnik) se je obrnil na policijske oblasti v Sarajevu, ki so Gjorgjeviča zaslišale. Izpovedal je, da je govoril pred sodnijo v Zagrebu resnico in da so ga k odpisani dotične brzojavke pregovorili drugi.

Lokal

mešane trgovine, z opravo in stanovanjem se takoj odda v najem. Na željo reflektanta se tudi prodaja hiša. Več pov. Pavornik v gostilni pri „Jeleni“, Celju. 74 3-1

Prodajalko

in pridnega

trgovskega učenca

sprejme takoj tvrdka

And. Elsbacher, Laški trg

397 3-2

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru

v dr. Rosinovi hiši, Tegethoffova c. št. 16 se priporoča slavnemu občinstvu v izdelovanje vsakovrstne obleke za gospode. — Velika zaloga blaga na razpolago. 39 51-303

Cene nizke. — Postrežba točna.

Loterijske številke.

Gradec, 28. avgusta 1909: 4, 41, 88, 57, 30.
Dunaj, " " " 26, 59, 23, 54, 40.

Prodajo

se zelo po nizki ceni in ugodnih pogojih razna posestva na Sp. Štajerskem. Gostilna in trgovina na najboljšem prometnem prostoru, ob veliki cesti tik farne cerkve pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. — Lepa, velika enonadstropna hiša z drugimi poslopi za 8 na-

jemnikov, z lepo njivo in za vsako obrt pripravna v Spodnjem Radvinu pri Mariboru. — Zelo veliko in lepo posestvo, obstoječe iz 10 oralov velikega sadovnika, 4 1/2 oralov vinograda in 1/4 orala na novo nasajenega, z 7 oralov njiv, travnika in gozda, skupno 26 oralov, gozdarsko poslopje in viničarija na Zgornji Poljskavi pri Pragerskem. — Posestvo ob veliki cesti s 3 orali travnika, sadonosnika in njiv na Zgornji Poljskavi pri Pragerskem. — Posestvo z lepim poslopjem, vrtom in njivo na Tezni pri Mariboru. —

Prav dobro idoča gostilna z vso upravo v Mariboru. — Malo posestvo v Vojniku pri Celju. — Gostilna, trgovina, tobakarna z malim travnikom na Paki, pošta in občina Velenje. — Mlin na tri kamne in žago, s tremi poslopi; 13 oralov posestva ob veliki vodi in cesti na Paki pri Velenju. — Gostilna, trgovina in vinograd v Malinedelji pri Ljutomeru. — Več se izve o navedenih posestvih glede cene in pogojev pri **Franco Petelincu** „Rotenhof“ p. Zgornja Poljskava pri Pragerskem. 404 3-1

Prodaja konkurzne mase.

V konkurzu trgovca **Alojzija Matzun v Sevnici** se prodaja vsa v to maso spadajoča zaloga mešanega blaga in sicer:

I. v hiši št. 170 v Sevnici tik kolodvora se nahajajoče blago, cenjeno na 10.010 K 85 h;

II. v hiši št. 74 v Sevnici (podružnica) se nahajajoče blago, cenjeno na 5.610 K 10 h, toda brez vsakega jamstva.

Kupci naj pismene ponudbe, na katere so vezani, za pod I. in II. omenjeno blago vsako posebej ali skupno pri podpisnem upravitelju konkurzne mase do 11. septembra t. l. vložijo, enočasno s ponudbami pa v roke istega položijo varščino, in sicer za blago pod I. 1000 K, in za blago pod II. 560 K.

Zaloga blaga, ki ga je prodati, se lahko vsak dan do 11. sept. 1909 med uradnimi urami pregleda, istotako se lahko vpogleda cenilni zapisnik.

O sprejetju ali nesprejetju ponudbe bodo se ponudniki do 25. sept. 1909 obvestili.

Pet dni po tem obvestilu morajo kupec oziroma kupci kupnino v roke upravitelja konkurzne mase založiti, blago potem takoj prevzeti in v teku nadaljnjih 8 dni iz prostorov, v kojih je shranjeno, odstraniti.

Če bi pa kupec oziroma kupci kupnine v določenem roku ne plačali, je upraviteljstvo konkurzne mase upravičeno, pogodbo razveljaviti in založeno varščino kot zapadlo obdržati.

Sevnica, dne 21. avgusta 1909.

Mihael Korber, c. kr. notar
v Sevnici, kot upravitelj konkurzne mase.

D. O. št. 38.663, II. 5041.

398 1

Razglas.

Na štajerski deželni kmetijski šoli s slovenskim učnim jezikom v Št. Jurju ob južni železnici počenja prvo šolsko leto dne 15. meseca oktobra.

Namen je temu zavodu, nuditi sinovom spodnještajerskih poljedelcev priložnost, se na temelju v narodni šoli pridobljenega znanja izobraziti v spretne in praktičnega kmetovalca. Učni predmeti so: Živinoreja, mlekarstvo, travništvo, poljedelstvo, sadjereja in gozdarstvo.

Tečaj traja deset mesecev. Za sprejem je treba naslednjih izkazov:

1. Krstni list (prekoračeno 16. leto).
2. Domovnica.
3. Zdravniško spričevalo.
4. Zadnje šolsko izpričevalo.
5. Nравstveno spričevalo.

Da tudi sinovi manj založenih starišev morejo šolo posecati, se je ustvarilo 10 ustanov oziroma brezplačnih mest. Sinovi štajerskih kmetov, ki bi se za tako mesto potezali, morejo vložiti prošnjo z gori navedenimi petimi izkazili in od občine opisanim gmotnim stanjem starišev pri štajerskem deželnem odbornu najdalje do **15. septembra 1909.**

S takim svobodnim mestom je združen brezplačen ponk, stanovanje in hrana. Knjige pa in druge potreščine morajo roditelji zmagovati.

Plačujoči gojenci odštevajo po 280 kron na leto in sicer polletno naprej 140 kron v roke ravnateljstva v Št. Jurju. Priglašajo se lahko plačujoči gojenci do konca **septembra 1909 štajerskemu dež. odboru v Gradcu.**

GRADEC, dne 16. avgusta 1909.

Od štajerskega dež. odbora.

Edmund grof Attems.

Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemniku vsili nehoti pričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potruji v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta št. 3. — Založena z modernimi črkami in okraški, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene stranke. — Naročila izvršuje točno in solidno. — Cene nizke.

